

TRAFIKSKADENÄMNDEN

cjb

Cirkulärreferat nr 2/1996

Till trafikförsäkringsbolagen

Möjlighet att åberopa specialpreskription har inte ansetts föreligga när bolaget medgett ersättningskyldighet.

I ett yttrande den 5 september 1996 yttrande nämnden följande.

"NN skadades vid en trafikolycka den 15 augusti 1992, då hon var passagerare i en bil som kolliderade med en annan bil. Hon fick nack- och huvudskador. Bolaget betalade den 18 april 1994 till NN ett belopp om 30 000 kr avseende ersättning för olägenheter, inbegripet kostnadsrisker, samt för lyte och men. Invaliditetsgraden bedömdes av bolaget till 5 procent.

NN begärde att ersättningsfrågan skulle prövas av nämnden, därvid hon hävdade att invaliditetsgraden borde bestämmas till 10 procent. Sedan nämnden inhämtat utlåtande av sin sakunnigläkare i neurologi fann nämnden i yttrande den 3 april 1995 att det inte fanns anledning att ifrågasätta dennes bedömning. Nämnden uttalade att NN skäligen fick anses tillgodosedd med den redan utbetalade ersättningen.

Bolaget meddelade NN i brev den 27 april 1995 att bolaget ansåg skadan slutreglerad, att rätten att kräva trafikskadeersättning "i regel upphör genom preskription tre år efter det att det blivit känt att krav har kunnat framställas, dvs oftast räknat från skadedagen." samt att "Enligt Konsumentförsäkringslagen har dock den ersättningskrävande alltid sex månader på sig att väcka talan vid domstol efter det att försäkringsbolaget meddelat sitt slutliga besked i ersättningsfrågan."

I brev den 7 augusti 1995 till bolaget anmälde sig advokaten A som ombud för NN samt uppgav att han skulle inhämta ytterligare medicinsk utredning. Bolaget bekräftade därefter i brev den 18 oktober 1995 att preskription inte skulle åberopas före den 1 januari 1996. En ytterligare förlängning skedde senare till och med den 29 februari 1996.

Sedan A i telefon återkommit till bolaget den 1 april 1996 meddelade bolaget i brev den 2 april 1996 att preskription inträtt, eftersom talan inte hade väckts inom preskriptionsfristen som löpte ut vid februari månads utgång.

Bolaget har på begäran av A översänt ärendet till nämnden för bedömning av preskriptionsfrågan. Bolaget hävdar att preskription inträtt och att bolaget handlagt ärendet enligt god försäkrings-sed.

TRAFIKSKADENÄMNDEN

A har till grund för sin ståndpunkt att preskription inte inträtt anför, att överenskommelsen med bolaget inneburit att sexmånadersfristen skulle räknas från utgången av februari månad i år, att preskription i alla händelser inte får åberopas, eftersom bolaget bekräftat att utredning pågick samt att förhandlingar fortfarande kunde anses pågå genom att bolaget vid telefonsamtal den 22 april begärt att få se de nya intygen.

Nämndens bedömning.

Bolaget och NNs ombud synes mena att avgörande för preskriptionsfrågan är huruvida den treåriga preskriptionstiden och den till denna i praxis, efter mönster av bestämmelser i konsumentförsäkringslagen, kopplade sexmånadersfristen kan anses ha gått till ända utan att talan väckts. Det kan då konstateras att bolaget och A är oense om innebörden av vad de överenskommit vid förlängningarna av fristen.

Mot bakgrund av den skriftliga dokumentation som finns i ärendet anser nämnden, att innebörden av vad som förekommit vid förlängningen av den antagna preskriptionsfristen synes stå i överensstämmelse med bolagets uppfattning. Därmed skulle preskription ha inträtt vid utgången av februari månad i år, eftersom talan inte väckts vid domstol före denna tidpunkt.

Nämnden finner emellertid för fullständighetens skull anledning att peka på en aspekt som inte berörts i bolagets och ombudets skriftväxling, nämligen att omständigheterna i ärendet kan vara sådana, att det kan hävdas att bolaget genom sina åtgärder har avskurit sig från rätten att åberopa specialpreskription, dvs regeln om en treårig preskriptionstid.

Bakgrunden härtill är den praxis som berörts bl. a. i högsta domstolens (HD) domar NJA 1971 s. 216 och 1984 s. 747. I rättsfallet NJA 1971 s. 216 hade ett försäkringsbolag skriftligen erkänt skadeståndsskyldighet för vad den skadade "lagligen enligt sjörättsbestämmelserna" hade rätt till på grund av ett olycksfall och en s. k. Protection och Indemnityförsäkring för det fartyg där olycksfallet inträffade. I målet avgavs ett yttrande av Svenska Försäkringsbolags riksförbund. I yttrandet framhölls bl. a. att det är vanligt förekommande att försäkringsbolaget efter att ha tagit del av utredningen om det händelseförlopp som har resulterat i en skada, i princip medger eller erkänner ersättningsskyldighet, att enligt stadgad praxis häri ligger ett åtagande att utbetala skälig ersättning, att något utrymme för att senare åberopa specialpreskription inte finns enligt denna praxis samt att detta gäller även i det fall att skadeståndsskyldigheten medgetts eller erkänts under uttrycklig hänvisning till särskild lagstiftning som innehåller regler om specialpreskription, t. ex den dåvarande s. k. bilansvarighetslagen. HD syntes godta denna praxis även om den av särskilda skäl inte ansågs tillämplig på den speciella försäkring som var aktuell i målet. I rättsfallet NJA 1984 s. 747 har HD bekräftat sin uppfattning i frågan. HD anförde bl. a. att "det får anses vara naturligt och välgrundat att, om ett försäkringsbolag som har meddelat ansvarsförsäkring, medger skadeståndsskyldighet detta betraktas som ett avstående från en rätt att göra invändning om specialpreskription."

TRAFIKSKADENÄMNDEN

I förevarande fall har bolaget, sedan NN gjort sin skadeanmälan, i brev den 20 augusti 1992 till henne meddelat följande: "Du har rätt till trafikskadeersättning för Din personskada. Bifogade broschyr ger Dig information om de ersättningsformer som kan bli aktuella.....". Vidare: "Sänd oss specifikation av dina ersättningskrav". Som redan framgått utmynnade de följande regleringsåtgärderna i att bolaget översände viss ersättning som dock inte godtogs av NN som slutlig ersättning.

Enligt nämnden har brevet den 20 augusti 1992 en sådan avfattning att det är svårt att se det som annat än ett medgivande av ersättningsskyldighet i enlighet med vilket också ersättning senare utbetalades. Med hänsyn härtill och då ersättningsanspråken inte synes avse en annan skada än den som tidigare bedömts anser nämnden att bolaget kan - i överensstämmelse med vad som kommit till uttryck i nämnda rättsfall - anses ha avskurit sig från rätten att åberopa specialpreskription såvitt avser angivna skador.

Med dessa synpunkter i preskriptionsfrågan återgår ärendet till bolaget. Nämnden konstaterar samtidigt att för det fall bolagets uppfattning i preskriptionsfrågan kvarstår återstår för NN, om hon vill hålla fast vid sitt anspråk på ytterligare ersättning, att väcka talan vid domstol därvid frågan om preskription kan komma att prövas efter invändning om att sådan inträtt. Det bör också erinras om att vad gäller ersättning för inkomstförlust finns särskilda omprövningsregler i 5 kap. 5 § skadeståndslagen.

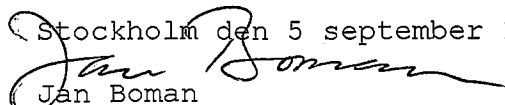
Litteratur:

Lindskog, Preskription 1990, s. 216-218, 262-270, 521 f
Forsström, Preskription av fordringar 1982, s. 20
Bilutskottets cirkulär 92 011 med pm Preskription vid personskadereglering enligt trafikskadelagen, s. 2, 8, 10-13."

Skiljaktig mening

Två av nämndens ledamöter var av skiljaktig mening och anförde följande.

"Den skriftliga dokumentationen i ärendet visar att bolaget i brev 1995-04-27 informerat om reglerna i Konsumentförsäkringslagen, vad gäller möjligheten för den ersättningskrävande att väcka talan vid domstol efter sex månader, sedan försäkringsbolaget meddelat sitt slutliga besked i ersättningsfrågan. På särskild begäran från den skadades ombud förlängdes preskriptionsfristen till 1996-02-28. Det måste därför anses stå klart att preskription inträtt vid utgången av februari månad i år. Med hänvisning till det ovan anförda samt till de branschgemensamma rekommendationer som antagits enligt bilutskottets cirkulär 92011, är det vår uppfattning att den skadelidandes rätt till ytterligare ersättning gått förlorad p.g.a. preskription."

Stockholm den 5 september 1996

Jan Boman